

Låga skatter bra för hela EU

| av Mart Laar

När det gamla Europa kräver att det nya Europa skall höja sina skatter betyder det i praktiken att man försöker slå ihjäl tillväxten och dynamiken i de nya medlemsstaterna.

DEN FÖRSTA MAJ 2004 kunde tio länder från östra och centrala Europa återvända hem. Den järnridå som en gång delade Europa har därmed lyfts för gott. Det står redan nu klart att följderna av unionens utvidgning kommer att bli mer djupverkande än någon kunnat förutspå. Utvidgningen kommer att förändra Europa mer än vad vi kunnat ana, och den kommer i sak att tillföra vår världsdel en helt ny dynamik. Det är också precis vad Europa behöver. Vi vill inte se ett Europa som dignar under skattebördor och regleringar, och som lätt får för mycket av politisk styrning. Vi måste verka för ett växande Europa med ny självtillit och styrka. Vi vill inte ett Europa i vilket en del länder måste bära tyngre bördor än andra och där man måste stödja dem i oändlighet med strukturfonder. Vi behöver ett Europa vars medlemsstater kan få en pass snabb tillväxt, att de själva kan bli nettobetalarare inom 15–20 år – så som har skett med Irland.

Det förutsätter dock och kan endast ske om de nya medlemsstaterna inrikespolitiskt fortsätter att driva en liberal politik, som innebär att man håller sina budgetar i balans, bibehåller en öppen ekonomi samt en arbetsmarknad som inte är tungt reglerad, och likaså håller skatterna på låg nivå. I annat fall kommer det inte att kunna ske någon tillväxt och det nya Europa tvingas även på sikt att behöva få hjälp från det rika "Gamla Europa".

ÄNGSLIGA GAMMELEUROPEER

Dessa utsikter har oroat en del i Gamla Europa. Den svenske statsministern Göran Persson och förbundskansler Gerhard Schröder har förklarat, att rika människor i de nya medlemsstaterna idag inte beskattas tungt nog, varför vi måste lära av det Gamla Europa och kraftfullt höja våra skatter. Resultaten av sådana förslag lär dock bli ovälkomna: den ekonomiska tillväxten kommer att minska, och därmed faller också statens inkomster. Arbetslösheten kan däremot väntas växa, vilket gör nya medlemsstater alltmer beroende av hjälp från de rikare medlemsstaterna.

För tio år sedan, med början den 1 januari 1994, införde Estland som första land i Europa en "flat rate", dvs en proportionell, individuell inkomstskatt. Denna

skatteform visade sig bli en stor framgång. Tack vare låga skatter började vi i själva verket dra in mer pengar till staten, varför dennas inkomster inte sjönk utan ökade, och det redan första året. Lettland och Litauen tog efter oss, därefter kom Ryssland, Ukraina och nu Slovakien. Följden av reformen har varit lika positiva i alla dessa länder. Statliga intäkter från inkomstskatten ökar, folk blir mer motiverade och beredda att ta på sig utmaningar, arbetslösheten sjunker.

Vi kan bara vänta och se när nästa bricka faller. Det verkar mer än troligt att om fem år alla central- och öst-europeiska stater är beredda att övergå till "flat rate"-inkomstskatt. Dessa reformer utsätter i sin tur det Gamla Europa för ökat tryck, vilket lär pressa ned skatterna i de nya medlemsstaternas grannländer, så att det bildas mer utrymme för investeringar och utveckling. Snart kommer till exempel Finland att sänka sina skatter, vilket gör dess ekonomi mer rustad för konkurrens. Lägre skatter betyder ökad konkurrenskraft för hela Europa.

ABSURD JORDBRUKSPOLITIK

Till och med kärnan i det klassiska "Gamla Europa" som Frankrike och Tyskland söker nu återställa tillväxten genom att minska skatterna, även till priset av att bryta med stabilitetspakten. Det är förstas absurt att i denna situation "nya medlemsstater" inte tillåts följa samma policy, särskilt som de under tiden håller sin budget under kontroll. Jag kan förstå att Frankrike och Tyskland inte är intresserade av att betala stora understöd till bönder i de nya medlemsstaterna. Men varför blockerar de samtidigt försöken att radikalt omstöpa den gemensamma jordbrukspolitiken CAP – en reform som har stöd hos de nya medlemsstaterna?

Vi sitter alla i samma båt. Det Nya Europa är angeläget om att denna båt rör sig snabbt och jämnt. Självfallet kan vi stanna den och börja käbbla om vem som egentligen är kapten på skutan, men ett bättre sätt är troligen att börja samarbeta. Detta grundar sig på, att vi alla sist och slutligen har intresse av att göra Europa till en bättre plats.

Mart Laar (mlaar@europarl.eu.int) är ledamot i det estniska parlamentet, i Europaparlamentet och har två gånger varit premiärminister i Estland.